

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

HANDLINGSPLAN FÖR MILJÖ OCH HÅLLBAR UTVECKLING 2017-2019

Handlingsplanen för miljö och hållbar utveckling anger de övergripande målen för universitetets arbete med miljö och hållbar utveckling och hur dessa skall realiseras av universitetets verksamheter.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	3
MILJÖLEDNINGSSYSTEMET.....	5
ORGANISATION OCH ANSVAR	6
INNEHÅLL OCH OMFATTNING	7
VÄGLEDNING FÖR VERKSAMHETEN.....	8
UPPFÖLJNING	9
FORSKNING.....	10
UTBILDNING.....	12
STUDENTMEDVERKAN	14
UPPHANDLING OCH INKÖP	16
RESOR	19
ENERGI OCH BYGGNADER.....	21
KEMISKA ÄMNEN OCH MILJÖRISKER.....	23
ÅTERANVÄNDNING OCH AVFALL	25

INLEDNING

Göteborgs universitet har, tillsammans med andra universitet och högskolor, en unik möjlighet att bidra till samhällsutvecklingen genom vår roll som utbildare av kommande generationers samhällsmedborgare och beslutsfattare. Universitetet arbetar aktivt med integrering av hållbar utveckling i utbildning genom till exempel hållbarhetsmärkning av kurser och program. Vidare har webbaserade verktygslådor utvecklats som ett stöd för lärare i att integrera hållbar utveckling i utbildningen.

Genom att, utöver befintlig forskning inom hållbarhetsområdet, satsa 300 miljoner kronor på sex tvärvetenskapliga forskningscentra inom globala samhällsutmaningar (UGOT Challenges) de kommande åren tar universitetet ett ansvar för att bidra med lösningar till de stora samtida globala utmaningarna. Vidare arbetar universitetet brett och mångfacetterat med flyktingfrågor och social hållbarhet är den långsiktiga målsättningen.

Universitetets arbete påverkas också av Agenda 2030 som inkluderar FN:s 17 globala hållbarhetsmål (se figur 1). Dessa mål kommer att vägleda det globala utvecklingsarbetet de kommande 15 åren. Hållbarhetsmålen är integrerade och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Figur 1: Världens länder har åtagit sig att från och med 2016 fram till år 2030 leda världen mot en hållbar och rättvis framtid. De globala målen och Agenda 2030 syftar bland annat till att bekämpa klimatförändringarna, skapa hållbara städer och förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla.

Tillsammans med Chalmers är Göteborgs universitet värd för den nordeuropeiska noden inom nätverket Sustainable Development Solution Network (SDSN) som är ett FN-initierat nätverk och en viktig aktör för att operationalisera FN:s hållbarhetsmål. I arbetet inom SDSN Norra Europa (SDSN NE) mobiliseras vetenskaplig och teknisk expertis från akademi, myndigheter och industri för att tillsammans påverka beslutsfattande och främja problemlösningar och gynna hållbar utveckling på lokal, nationell och global nivå.

Inom Göteborgs universitets miljö- och hållbarhetsarbete samarbetar akademisk och administrativ personal, studenter och externa parter. Vi strävar efter att använda universitetets unika kapacitet vad gäller tillgång till ny kunskap, utbildning och fysiska miljöer för att studera, lära ut, testa, tillämpa och ta lärdom av både kunskapsbaserade och tekniska idéer och lösningar.

Den här handlingsplanen behandlar framförallt de ekologiska dimensionerna av hållbar utveckling men innefattar även sociala och ekonomiska perspektiv. Merparten av universitetets arbete med hållbar utveckling sker inom forskning, utbildning och samverkan. Social hållbarhet är också integrerat i arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet och styrs främst av dokumenten Handlings- och verksamhetsplan för den universitetsgemensamma nivån* och Policy och handlingsplan för jämställdhet och likabehandling**.

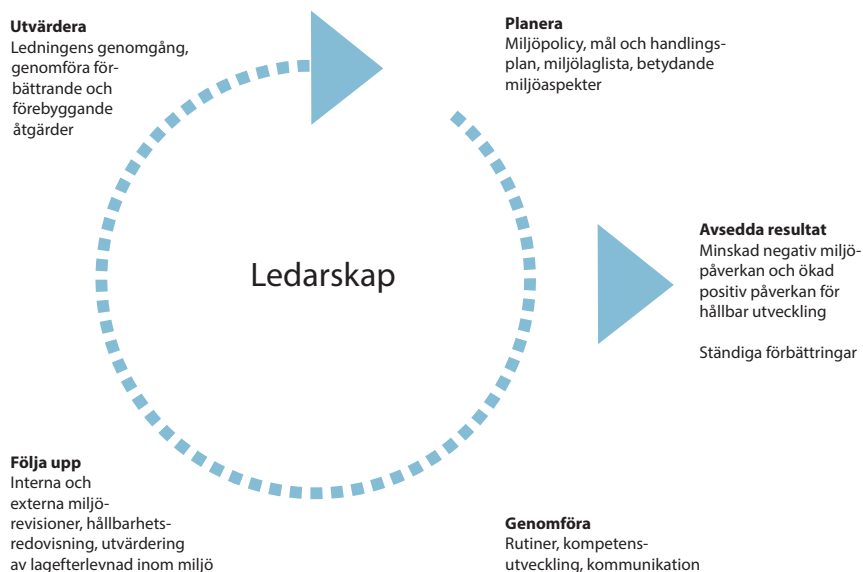
* <http://medarbetarportalen.gu.se/vision2020/Handlings-och-verksamhetsplaner/>

** <http://medarbetarportalen.gu.se/styrdokument/likabehandling/>

MILJÖLEDNINGSSYSTEMET

Göteborgs universitet har sedan 2004 ett miljöledningssystem som är certifierat enligt ISO 14001 och registrerat enligt EMAS (Eco-Management and Audit Scheme), vilket innebär att universitetet ständigt förbättrar verksamheten i syfte att minska sin negativa miljöpåverkan och stärka den positiva påverkan för hållbar utveckling genom forskning, utbildning och samverkan med samhället.

I Vision 2020 tydliggörs värdegrund och grundprinciper för Göteborgs universitet: ”Hållbar utveckling är angeläget för oss; vi provar alltid de sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenserna i ett längre tidsperspektiv och låter dem påverka vår verksamhet”. Principerna *Globalt engagemang* och *Uttalat samhällsansvar* fastslår att vi verkar för hållbar utveckling vilket konkretiseras i miljöpolicyen. Genom vårt miljöledningssystem (se figur 2) arbetar vi strategiskt, systematiskt och målinriktat för att förbättra vår miljöprestanda, minska negativ miljöpåverkan och stärka vårt arbete inom hållbar utveckling och därigenom uppnå ambitionerna i Vision 2020 och miljöpolicyen.

Figur 2. Miljöledningssystemet bygger på PDCA-cykeln (Plan, Do, Check, Act) med syfte att minska negativ miljöpåverkan och uppnå ständiga förbättringar.

ORGANISATION OCH ANSVAR

I den nyligen reviderade standarden ISO14001:2015 har ledningens ansvar skärpts avseende miljöledningssystemets integrering i organisationens strategiska och operativa verksamhetsprocesser, att nödvändiga resurser avsätts samt avseende mål- och resultatuppfyllelse. Ledningen har även fått ett tydligare ansvar för att leda och stödja övriga befattningshavare och medarbetare så att de bidrar till ett väl fungerande miljöledningssystem.

Rektor är ansvarig för, och beslutar om, miljöledningssystemet vid Göteborgs universitet. Göteborgs miljövetenskapliga centrum, GMV, har sedan 1 januari 2016 det operativa ansvaret för utveckling och uppföljning av miljöledningssystemet.

Rektor ansvarar för delegation och uppdrag av miljöansvar till lämpliga nivåer i organisationen. Ansvar och befogenheter följer universitetets Arbetsordning och Delegationsordning* samt regeldokumentet Roller, ansvar och befogenheter inom miljöledningssystemet**.

* <http://medarbetarportalen.gu.se/styrdokument/organisation/>

** <http://medarbetarportalen.gu.se/styrdokument/miljo/>

INNEHÅLL OCH OMFATTNING

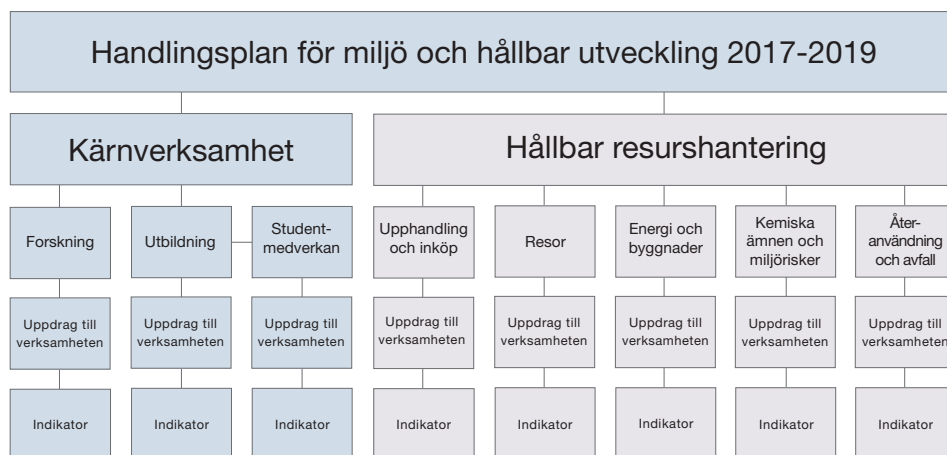
Handlingsplanen för miljö och hållbar utveckling omfattar de betydande miljöaspekterna*, det vill säga de områden inom universitetet som har identifierats som de mest miljöpåverkande. Miljö- och hållbarhetsmålen för år 2017-2019 har delats in i två huvudområden och åtta delområden:

Kärnverksamhet

Forskning
Utbildning
Studentmedverkan

Hållbar resurshantering

Upphandling och inköp
Resor
Energi och byggnader
Kemiska ämnen och miljörisiker
Återanvändning och avfall

Figur 4: Vissa områden omfattar flera miljö- och hållbarhetsmål. Målen följs upp årligen och revideras vid behov.

* "Samverkan med omgivande samhälle" och "Kompetensutveckling" är också betydande miljöaspekter vid universitetet. Dessa miljöaspekter har i handlingsplanen integrerats i övriga målområden. Uppdrag till verksamheten inom samverkan och kompetensutveckling återfinns inom de åtta delområdena.

VÄGLEDNING FÖR VERKSAMHETEN

Under respektive målområde i handlingsplanen ges uppdrag till dekan och prefekt/motsvarande. Dessa uppdrag ska verksamheten arbeta med kontinuerligt under den treårsperiod som handlingsplanen gäller. Varje institution/motsvarande konkretiserar hur de planerar att arbeta med uppdragen och rapporterar detta årligen. Arbetet med uppdrag inom forskning och utbildning tas med fördel med i institutionens verksamhetsplan.

UPPFÖLJNING

Handlingsplanens mål, uppdrag och indikatorer följs upp årligen av Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV). Fakulteterna/motsvarande och institutionerna/motsvarande följer upp egna uppdrag och aktiviteter, samt bistår med uppgifter till universitetets hållbarhetsredovisning. Resultaten presenteras i universitetets årsredovisning samt vid ledningens genomgång med rektor. Redovisningen utgör också underlag för återrapporteringen till regeringen och rapporteringen enligt EMAS (Eco-Management and Audit Scheme). Se vidare rutiner i miljöhandboken (www.hallbarhetsredovisning.gu.se) om uppföljningsprocessen.

Varje miljömål följs upp med en indikator, vilken visar om universitetet uppfyller målet eller inte. De kvantitativa indikatorerna för område forskning, utbildning och studentmedverkan kompletteras av en kvalitativ uppföljning i syfte att ge en mer heltäckande bild av resultatet.

FORSKNING

Mål

Universitetet skall främja forskning som syftar till att identifiera, öka kunskapen om samt lösa globala samhällsutmaningar.

Uppdrag

Uppdras åt vicerektorer, dekan, prefekt/motsvarande att:

- Bryta ner det universitetsgemensamma målet i aktiviteter som är relevanta för den egna verksamheten och skriva in dessa i verksamhetens handlings- och verksamhetsplan eller i en aktivitetslista.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV) att:

- I samverkan med forsknings- och innovationskontoret, informera och stimulera forskare att söka forskningsmedel inom hållbar utveckling;
- I samverkan med forsknings- och innovationskontoret, stärka kontakter med forskningsfinansiärer och bevaka utlysningar av forskningsmedel inom hållbar utveckling;
- Ta initiativ och stimulera till tvärvetenskapliga forskningsprojekt med inriktning mot hållbar utveckling;
- Identifiera forskare och forskning med koppling till de globala målen för hållbar utveckling i syfte att stärka samarbetet inom universitetet och samverka med Chalmers;
- Utveckla och stärka GMV:s nätverk;
- Arrangera möten och konferenser inom hållbar utveckling, i egen regi och i samverkan med andra parter;
- I samverkan med UB, vidareutveckla universitetsgemensamma metoder för utvärdering av forskning inom hållbar utveckling;
- Verka för ökad tillämpning av forskningsresultat i universitetets verksamhet i syfte att skapa hållbara campus;
- Genom Sustainable Development Solutions Network Norra Europa (SDSN NE) främja problemlösningar och gynna hållbar utveckling på lokal, nationell och global nivå;

- Genom SDSN NE mobilisera vetenskaplig och teknisk expertis från akademi, myndigheter och industri för att tillsammans påverka beslutsfattande inom hållbar utveckling;
- Stärka samverkan mellan akademi, näringsliv och myndigheter i syfte att överföra forskningskunskap inom hållbar utveckling;
- Samverka med nationella och internationella universitet kring miljöledning och hållbar utveckling;
- Samverka och kommunicera med universitetets övriga intressenter i syfte att öka kännedomen om universitetets arbete med miljöledning.

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för verksamhetsstöd, att:

- Stödja och stimulera arbetet med att öka inslagen om hållbar utveckling i universitetets publika arrangemang;
- Kommunicera universitetets miljöcertifiering i kommunikationsmaterial, marknadsföring och i publika sammanhang;
- Stödja och stimulera arbetet med att synliggöra universitetets miljö- och hållbarhetsarbete på externa arrangemang;
- I samverkan med GMV, informera och stimulera forskare att söka forskningsmedel inom hållbar utveckling;
- I samverkan med GMV, stärka kontakter med forskningsfinansiärer och bevaka utlysningar av forskningsmedel inom hållbar utveckling.

Uppdras åt universitetsbiblioteket (UB) att:

- I samverkan med GMV, vidareutveckla universitetsgemensamma metoder för utvärdering av forskning inom hållbar utveckling;
- Verka för nationellt samarbete med andra universitetsbibliotek kring sökord för bedömning av antal vetenskapliga publikationer inom hållbar utveckling.

Indikator

Antalet publicerade vetenskapliga artiklar som identifieras med hjälp av ett antal sökord relaterade till hållbar utveckling*.

* Indikatorn kompletteras med en kvalitativ uppföljning i syfte att ge en mer heltäckande bild av måluppfyllelsen.

UTBILDNING

Mål

Universitetet skall öka och kvalitetssäkra integreringen av hållbar utveckling i utbildningen.

Uppdrag

Uppdras åt dekan, prefekt/motsvarande att:

- Synliggöra och stödja användningen av fakultetsanpassade verktyglådor för hållbar utveckling;
- Främja kompetensutveckling inom hållbar utveckling för lärarkollegiet och andra relevanta yrkeskategorier;
- Integrera hållbar utveckling i kurser och utbildningsprogram;
- Stärka arbetet med hållbarhetsmärkning av kurser och utbildningsprogram.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt vicerektor för utbildning, genom utbildningsnämnden, att:

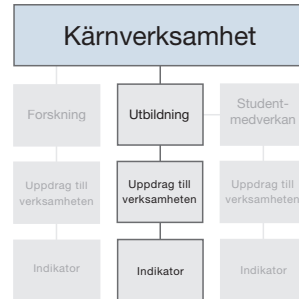
- Verka för att hållbar utveckling integreras i kurser och utbildningsprogram.

Uppdras åt samordningsnämnden för lärarutbildning att:

- Integrera hållbar utveckling i lärarutbildningen.

Uppdras åt Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV) att:

- Initiera och organisera tvärvetenskapliga doktorandkurser inom hållbar utveckling;
- Stödja utbildnings-, program- och kursansvariga för att öka och kvalitetssäkra integreringen av hållbar utveckling i utbildningarna;
- Samordna och utveckla verktyglådor för hållbar utveckling;
- Årligen utvärdera, och vid behov uppdatera, riktlinjer för hållbarhetsmärkning av kurser och utbildningsprogram;
- Årligen erbjuda universitetets lärare kompetensutveckling inom området hållbar utveckling;

- Samverka nationellt och internationellt i syfte att utveckla arbetet för att öka och förbättra integreringen av hållbar utveckling i utbildningen.

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för verksamhetsstöd, att:

- Synliggöra universitetets arbete med integrering av hållbar utveckling i utbildningen samt hållbarhetsmärkta kurser/utbildningsprogram;
- Tillhandahålla systemstöd och information för att möjliggöra hållbarhetsmärkning av kurser/utbildningsprogram;
- I samverkan med GMV utveckla hållbarhetsmärkningen.

Uppdras åt universitetsbiblioteket (UB) att:

- Vidareutveckla utbildning i informationsresurser inom hållbar utveckling för studenter;
- Tillhandahålla stöd till lärare och studenter inom hållbar utveckling via ämnesguider.

Indikator

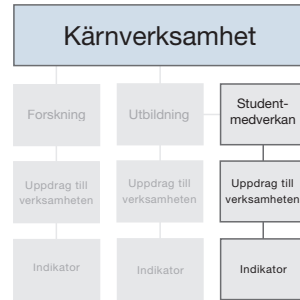
Andelen hållbarhetsmärkta kurser och utbildningsprogram av totalt antal kurser och utbildningsprogram per år*.

* Indikatorn kompletteras med en kvalitativ uppföljning i syfte att ge en mer heltäckande bild av måluppfyllelsen samt kvalitetssäkringen.

STUDENT- MEDVERKAN

Mål

Universitetet skall öka studentmedverkan inom hållbar utveckling vid universitetet och i samhället.

Uppdrag

Uppdras åt dekan, prefekt/motsvarande att:

- Inkludera studenter i fakultetens/institutionens/motsvarandes hållbarhetsarbete och i arbetet med integrering av hållbar utveckling i utbildningen;
- Stödja studentinitiativ inom hållbar utveckling;
- Synliggöra och kommunicera universitetets arbete med hållbar utveckling för studenterna;
- Samarbeta med Miljöbron och/eller andra aktörer för utbyte med näringsliv och offentlig verksamhet inom hållbar utveckling.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV) att:

- Inkludera studenter i universitetets hållbarhetsarbete, bland annat genom att inrätta ett studentteam med inspiration ifrån Green Office Model*;
- Stödja studentinitiativ och utveckla samarbetet med universitetets studentkårer inom hållbarhetsområdet;
- I samverkan med studenternas hållbarhetsorganisationer, årligen arrangera en temadag för studenter med fokus på hållbar utveckling;
- Utveckla samarbetet med Miljöbron och andra aktörer för utbyte med näringsliv och offentlig verksamhet inom hållbar utveckling;
- Stödja lokalt, regionalt, nationellt och internationellt samarbete och utbyte inom hållbar utveckling för studenter.

* <http://rootability.com/the-green-office-movement/model/>

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för verksamhetsstöd, att:

- Synliggöra och kommunicera Göteborgs universitets arbete med hållbar utveckling för universitetets studenter;
- Kommunicera universitetets arbete med hållbar utveckling vid studentrekrytering och mottagning av nya studenter.

Indikator

Antal aktiviteter och samverkansprojekt inom hållbar utveckling för, av eller med studenter vid Göteborgs universitet*.

* Indikatorn kompletteras med en kvalitativ uppföljning i syfte att ge en mer heltäckande bild av måluppfyllelsen.

UPPHANDLING OCH INKÖP

Mål

Universitetet skall ställa hållbarhetskrav* vid alla ramavtal och öka kravställningen vid objektsupphandlingar.

Universitetet skall öka andelen inköp där det ställs hållbarhetskrav, inom prioriterade produktområden**.

Uppdrag

Uppdras åt dekan, prefekt/motsvarande att:

- Verka för att det ställs hållbarhetskrav vid inköp.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV) att:

- Medverka med expertkunskap inom hållbar utveckling och livscykelperspektiv*** i samtliga upphandlingar;
- Medverka med expertkunskap inom hållbar utveckling och livscykelperspektiv i samtliga universitetsgemensamma projekt och systemförvaltningar;

* Med hållbarhetskrav avses ekonomiska krav, miljökrav, sociala och etiska krav samt krav på livscykelperspektiv.

** Datorer och bildskärmar, drycker, frukt, kontorspapper, mjukpapper, städkemikalier, bilar, textila profilprodukter och möbler.

*** Med livscykelperspektiv avser vi i den här handlingsplanen de aktiviteter och processer som universitetet har möjlighet att påverka; från materialutvinning, tillverkning, transporter, angränsande processer, hantering i verksamheten, återanvändning och återvinning/kvittblivning. I vilken omfattning vi kan påverka varierar från område till område. Inom "Hållbar resurshantering" beaktas livscykelperspektivet genom kravställande på relevanta delar av processen i upphandlingar, avrop och inköp, men också genom att arbeta med våra interna rutiner för hantering i verksamheten och med att främja återanvändning.

- Verka för ökad tillämpning av forskningsresultat i universitetets verksamhet i syfte att skapa hållbara upphandlingar och inköp;
- Stärka universitetets arbete som part inom ”Fairtrade City Göteborg”;
- I samverkan med upphandlingssektionen, genomföra kompetensutveckling för personal;
- I samverkan med upphandlingssektionen, utveckla arbetet och informationen avseende hållbarhetskrav inom prioriterade produktområden;
- I samverkan med IT-enheten, årligen följa upp IT-verksamheten ur ett hållbarhetsperspektiv;
- I samverkan med IT-enheten, utveckla former för att miljöanpassa inköp av IT-utrustning.

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för administrativt stöd, att:

- Ställa hållbarhetskrav på såväl upphandlad leverantör som på upphandlade produkter/tjänster;
- Ställa krav i upphandlingar om att hållbarhetsmärkta/bästa hållbara produkterna ska synliggöras av leverantören i alla produktkataloger;
- Ställa krav på systemleverantören att utveckla hållbarhetsmärkningen i inköpssystemet i syfte att tydliggöra och underlätta inköp av hållbara produkter;
- I samverkan med GMV, genomföra kompetensutveckling för personal;
- I samverkan med GMV, utveckla arbetet och informationen avseende hållbarhetskrav inom prioriterade produktområden;
- Årligen utvärdera hur miljö- och hållbarhetskraven i universitetets placeringpolicy* efterlevs;
- Säkerställa att hållbarhetskrav finns med och följs upp i alla delar av gemensamma projekt och vid deras inköp, avrop och upphandlingar.

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för infrastruktur-stöd, att:

- Genomföra en analys gällande optimal användningstid av datorer i ett livscykelperspektiv;
- Säkerställa att hållbarhetskrav ställs vid avrop och upphandling av IT;

* <http://medarbetarportalen.gu.se/styrdokument/ekonomi/>

- Verka för att livscykelperspektiv beaktas vid utveckling av IT-tjänster;
- I samverkan med GMV, årligen följa upp IT-verksamheten ur ett hållbarhetsperspektiv;
- Säkerställa att en inventeringsklient finns på alla centralt konfigurerade universitetsägda datorer samt verka för att en klient finns på övriga;
- I samverkan med GMV och upphandlingssektionen, utveckla hållbarhetskrav vid inköp av IT-utrustning.
- Beakta livscykelperspektivet vid utveckling av infrastrukturtjänster;
- Säkerställa att hållbarhetskrav ställs vid avrop och upphandling;
- Säkerställa att det ställs hållbarhetskrav vid nya hyreskontrakt med caféer och restauranger i universitetets lokaler;
- Säkerställa att universitetets profilprodukter upphandlas med hänsyn taget till högt ställda hållbarhetskrav;
- Utöka sortimentet av ekologisk, KRAV-märkt, rättvisemärkt, klimatanpassad eller närproducerad mat och dryck i universitetets restaurangverksamhet samt informera kunder om dessa alternativ.

Indikatorer

Antal upphandlingar (uppdelat på ramavtal och objektsupphandlingar) där hållbarhetskrav ställts på varor respektive tjänster av totalt antal upphandlingar.

Ekonomiskt värde av de produkter/tjänster som köps in med hållbarhetskrav, av totalt värde, inom respektive prioriterat produktområde.

RESOR

Mål

Universitetet skall minska utsläppen av koldioxid från tjänsteresor per helårsanställd till 2019 jämfört med 2015.

Uppdrag

Uppdras åt dekan, prefekt/motsvarande att:

- Verka för att minska antalet flygresor mellan Göteborg och Stockholm;
- Främja personalens användande av tekniker för resfria möten (distansmöten);
- Underlätta och skapa incitament för personal att miljöanpassa tjänsteresor samt resor till och från arbetet.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV) att:

- Utveckla och administrera universitetets system för klimatkompensation;
- I samverkan med berörda aktörer, verka för möjligheter till miljöanpassade resor och transporter i samband med utveckling av nya campusområden;
- Verka för ökad tillämpning av forskningsresultat i universitetets verksamhet i syfte att skapa hållbara resor, resfria mötesformer och minskad klimatpåverkan.

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för infrastrukturstöd, att:

- Tillhandahålla och utveckla teknik och resurser för resfria möten och sprida kunskap om sådana;
- I samverkan med relevanta aktörer utveckla koncept för att få fler studenter och anställda att cykla till och från universitetet;
- I samverkan med fastighetsägare säkerställa att adekvat cykelparkering finns vid samtliga universitetsbyggnader.

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för administrativt stöd, att:

- Integrera miljökrav i resehandbok/-webb, utbildningsverksamhet och i annan relevant verksamhet samt synliggöra och implementera universitetets mötes- och resepolicy.

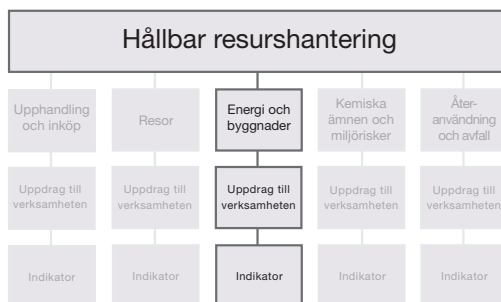
Indikator

Utsläpp av koldioxid från tjänsteresor per helårsanställd.

ENERGI OCH BYGGNADER

Mål

Universitetet skall minska energianvändningen med 10 procent per kvadratmeter till 2019 jämfört med 2015.

Universitetet skall vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer ställa miljökrav motsvarande Miljöklassad byggnad nivå Guld.

Uppdrag

Uppdras åt dekan, prefekt/motsvarande att:

- Verka för att minska energianvändningen i verksamhetens lokaler;
- Verka för att hållbarhetsaspekter beaktas i nya, och befintliga, campus-utvecklingsprojekt.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för infrastruktur-stöd, att:

- Verka för att minska energianvändningen i universitetets lokaler;
- Driva en samverkansgrupp med fastighetsägare för att minska energianvändningen samt öka den förnybara energiproduktionen;
- Prioritera förnybar energi vid ny- och ombyggnationer samt verka för att investeringar i befintliga lokaler leder till effektivare energianvändning;
- Säkerställa att universitetets policy och regler för ny- och ombyggnationer* tillämpas;
- Verka för byte till miljömärkt fjärrvärme eller annat miljömärkt uppvärmningssystem;
- Vid utveckling av nya campusområden verka för att energianvändningen visualiseras;

* <http://medarbetarportalen.gu.se/styrdokument/lokaler/>

- Verka för ökad tillämpning av forskningsresultat i universitetets verksamhet i syfte att skapa hållbara campus;
- Säkerställa att lokalförsörjningen främjar ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet i enlighet med universitetets strategiska lokalförsörjningsplan*;
- Tillsäkra att hållbarhetsaspekter beaktas i nya, och befintliga, campus-utvecklingsprojekt.

Uppdras åt Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV) att:

- Verka för att hållbarhetsaspekter beaktas, och forskningsresultat tillämpas, i nya och befintliga campusutvecklingsprojekt.

Indikatorer

Årlig energianvändning i kWh per kvadratmeter.

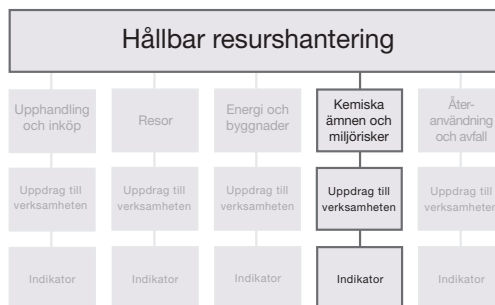
Antal ny- och ombyggnationer där universitetet har ställt miljökrav motsvarande Miljöklassad byggnad nivå Guld.

* <http://medarbetarportalen.gu.se/styrdokument/lokaler/>

KEMISKA ÄMNEN OCH MILJÖRISKER

Mål

Universitetet skall minimera antalet incidenter som medför negativa konsekvenser för miljön samt verka för att minimera konsekvenserna av incidenter.

Uppdrag

Uppdras åt dekan, prefekt/motsvarande att:

- Säkerställa att inventering genomförs årligen i KLARA;
- Arbeta aktivt för att substituera farliga kemikalier vid institutionen;
- Verka för att KLARA kemikaliehanteringssystem används för riskbedömningar;
- Tillse att fakulteten har en slutgranskare i KLARA;
- Säkerställa att GURIA används för avvikelserapportering och förbättringsförslag inom miljö och hållbar utveckling.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för infrastrukturstöd, att:

- Verka för ökad utfasning och minskad volym av farliga kemiska produkter till förmån för mindre farliga alternativ;
- Arrangera utbildningar i riskbedömning och riskhantering för lärare och laboratoriepersonal som arbetar inom områden med hög miljörisk;
- Utveckla systemstödet GURIA;
- Samverka med universitetets externa säkerhetsrådgivare i syfte att minimera antalet incidenter som medför negativa konsekvenser för miljön;
- Inrätta en universitetsgemensam KLARA-granskare;
- Verka för ökad tillämpning av forskningsresultat i universitetets

verksamhet i syfte att minimera miljörisker och förbättra hantering av farliga kemiska ämnen.

Indikatorer

Antal inträffade incidenter med negativa konsekvenser för miljön.

Antal genomförda aktiviteter med syfte att förebygga och minimera uppkomsten av incidenter, som medför negativa konsekvenser för miljön.

ÅTER- ANVÄNDNING OCH AVFALL

Mål

Universitetet skall minska den totala mängden avfall med fem procent till 2019 jämfört med 2015.

Universitetet skall öka andelen avfall som återanvänds, materialåtervinns eller komposteras med tre procentenheter till 2019 jämfört med 2015.

Uppdrag

Uppdras åt dekan, prefekt/motsvarande att:

- Säkerställa att allt avfall sorteras enligt avfallsplan eller återanvänds.

Uppdrag till universitetsgemensamma enheter

Uppdras åt universitetsdirektören, genom området för infrastruktur- stöd, att:

- Verka för att allt avfall som uppkommer källsorteras enligt avfallsplanen;
- Verka för att öka andelen avfall som materialåtervinns och komposteras;
- Utarbeta rutiner för hur möbler, datorer och annan utrustning kan återanvändas på ett effektivare och resursoptimerat sätt;
- Genomföra seminarier och utbildningar om resurshushållning, verksamhetsavfall samt farligt avfall för personal och studenter;
- Verka för ökad tillämpning av forskningsresultat i universitetets verksamhet i syfte att skapa god resurshushållning och förbättrad avfallshantering;
- Säkerställa att felsorterat avfall avvikelserapporteras i GURIA.
- Verka för att uttjänta datorer återanvänds i stället för att skrotas.

Indikator

Total årlig mängd avfall i vikt fördelat i fraktioner.

Publicerad	medarbetarportalen.gu.se/styrdokument samt www.gu.se/miljo
Beslutsfattare	Rektor
Dnr	V 2016/453
Ansvarig funktion	Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV)
Beslutsdatum	2016-09-05
Giltighetstid	2019-12-31